

Першыя друкаваныя кнігі

Мая Радзіма — Беларусь

4 клас

МЭТА: пазнаёміць вучняў з узнікненнем кнігадрукавання, жыццём і дзейнасцю першых беларускіх друкароў.

ЗАДАЧЫ:

- ажыццявіць вывучэнне жыццёвага шляху і друкарскай дзейнасці Францыска Скарыны;
- паказаць, як працягвалася друкарская справа ў Беларусі пасля Ф. Скарыны; пазнаёміць з жыццём і дзейнасцю Сымона Буднага;
- развіваць гістарычнае мысленне, фарміраваць разуменне значэння дзейнасці гістарычных асоб;
- выхоўваць пачуццё гонару за нашу Радзіму, за нашых продкаў, сярод якіх былі такія выдатныя людзі, як Ф. Скарына, С. Будны.

План

1. Францыск Скарына.
2. Сымон Будны.

Проверка дамашняга задания

План-характарыстыка Кірылы Тураўскага

1. Дзе нарадзіўся Кірыла Тураўскі?
2. У якім стагоддзі жыў?
3. Кім стаў?
4. Чым займаўся?
5. Чаму вучыў?
6. Якую карысць прыносіў людзям?
7. Што вы лічыце найбольш важнай справай у жыцці Кірылы Тураўскага? Чаму?

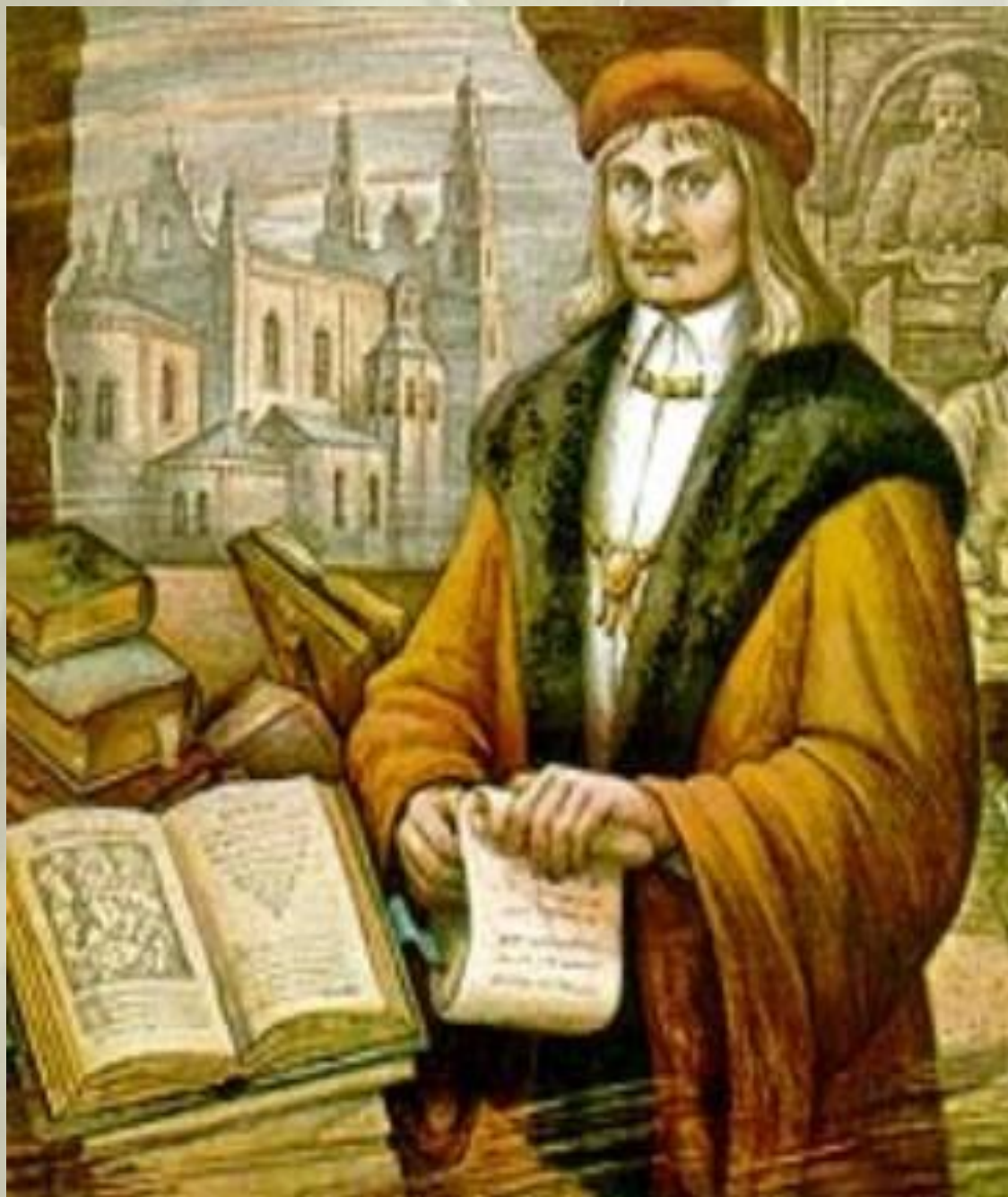

Глобус —
цікавасць да
астраноміі

Пчала —
сімвал вялікай
працаздольнасці

Кошыкі —
атрыбуты
збору лекавых
раслін

Францыск Скарына

У старажытнай друкарні

Нарадзіўся Францыск Скарына ў другой палове 1490 г. у сям'і купца Лукі. Пачатковую адукацыю атрымаў у родным горадзе.

У 1504 г. з'яўляецца студэнтам Кракаўскага ўніверсітэта. У 1506 г. заканчвае факультэт «сямі вольных мастацтваў» (граматыка, рыторыка, дыялектыка, арыфметыка, геаметрыя, астраномія, музыка) у якасці бакалаўра філасофіі.

У 1512 г. выдатна здае экзамены ў Падуанскім універсітэце на званне доктара медыцыны.

У 1517 г. пераязджае ў чэшскі горад Прагу і адчыняе тут сваю тыпаграфію, у якой з'яўляецца першая друкаваная кніга на беларускай мове «Псалтыр».

Усяго на працягу 1517—1519 гг. Ф. Скарына перакладае і выдае 23 кнігі Бібліі.

Біблія Скарыны

Царица Савва бесѣдує съ Царє Саломоноу

СКЛЕБИЯСТЕСЪ ИЛИ СОБОРНИКЪ ПРЕ
МЪДРАГО ЦАРЯ САЛОМОНЯ • ЗЪ
ПОЛЪНЕ ВЫЛОЖЕНЫИ НЯРЪСКИЙ
ЯЗЫКЪ, ДОКТОРЫМЪ ФРАНЦИСКОМЪ
СКОРИННЫМЪ СЫНОМЪ • СПЛОЦЬКА:
АТО СЪСТАЛОНА КЛАДОБОГДЯНО И КОВЯСЫНА
РЯДЦИ МЕ СЪТАВИ ЛЕНЬСКОГО

Літары, з якіх пачынаўся тэкст, упрыгожваліся малюнкамі.

У 1520 г. Скарына перавёз друкарню на Радзіму, у Вільню. Там ён выдае «Малую падарожную кніжыцу» (1522 г.) і «Апостал» (1525 г.).

Каля 1535 г. Скарына пераязджае ў Прагу, дзе працуе ўрачом і садоўнікам пры каралеўскім двары. Дакладная дата яго смерці невядома, большасць вучоных лічаць, што ён памёр каля 1551 г.

Францыск Скарына — адзін з найвялікшых сыноў Беларусі. Найвышэйшыя ўзнагароды Беларусі, медаль і ордэн, названы ў яго гонар. Яго імяносяць універсітэт ў Гомелі, цэнтральная бібліятэка і педагагічны коледж у Полацку, гімназія № 1 у Мінску і іншыя аб'екты. Помнікі асветніку стаяць у Полацку, Мінску, Лідзе, Калінінградзе, Празе.

Помнік у Полацку

Помнік у Мінску

Помнік у Лідзе

Найвышэйшыя ўзнагароды Беларусі

**Ордэн
Францыска Скарыны**

**Медаль
Францыска Скарыны**

План

1. Дзяцінства Скарыны.
2. Гады вучобы.
3. Першая друкаваная кніга.
4. Вяртанне на Радзіму.
5. Шанаванне памяці Скарыны.

Сымон Будны — прадаўжальнік справы Скарыны

Тытульны ліст «Катэхізіса», 1562 г.

КАТНХІСІСЪ

ТО ЕСТЪ,
НАУКА СТАРОДАВНЯЯ ХРИСТИАНЬ
СКІЯ ѿ СВЕТОГО ПИСМЯ, ДЛЯ ПРО-
СТЫХЪ ЛЮДЕѢ НЫЗЫКА РУ-
СКОГО, ВДПЫТАНІЯХЪ ѿ
КЯЗѢХЪ СЗБРЯНА.

ѿ ПЕРВЯГО СВЕТОГО АПОСТОЛА
ПЕТРА ПОСЛАНІА ЗАЧЛО ѿ.

ГОТОВИ ПРНО КЪ БѢТѢ ВСАКОМУ ВЪ ПРОШЮЩЕМЪ ЕМЪ,
СЛОВО ѿВѢЩЕМЪ ѿ ПОВЕЩІИ СЪКРЕСТНОЮ И СТРЕХО,
СОСѢТЬ ИМАЮЩЕ БЛГУ И ПРОТЯ.

Помнік Сымону Буднаму ў Нясвіжы

